

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość –
III etap edukacyjny – szkoły ponadpodstawowe:
JĘZYK FRANCUSKI

Województwo dolnośląskie –
Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Polkowicach

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Polkowicach

Koncepcja pakietu:

Czas edukacji zdalnej zmusił nauczycieli szkół ponadpodstawowych do zmiany dotychczasowej organizacji pracy i stworzenia całkowicie odmiennej formuły prowadzenia zajęć lekcyjnych – opartych na zupełnie nowych i nieznanymi im wcześniej technikach pracy zdalnej w formule lekcji on-line. Dla licznych nauczycieli oznaczało to często bardzo bolesne wyjście z dotychczasowej „strefy komfortu”, kojarzonej z tradycyjną lekcją w klasie szkolnej, prowadzoną z udziałem zespołów uczniowskich. Nowa formuła wiązała się z dyskomfortem spowodowanym koniecznością zapoznania się z zupełnie nowymi narzędziami pracy, jak i z całkowicie odmiennymi zasadami kontaktów z uczniami oraz z ich opiekunami prawnymi. Szybko okazało się, że warunki pracy w formule zajęć on-line wymuszają stosowanie zupełnie nowych metod nauczania i to na niespotykaną dotąd skalę. Zajęcia w sieci wiążą się z koniecznością wielogodzinnego przebywania ucznia przed ekranem monitora, co z racji swojego charakteru, automatycznie tworzy liczne bariery komunikacyjne i co siłą rzeczy wymusza na nauczycielach zastosowanie zupełnie nowych sposobów prowadzenia zajęć lekcyjnych, często całkowicie odmiennych od stosowanych dotąd metod narracyjnych. Zajęcia on-line intensyfikują znacząco tempo pracy, wymuszają różnorodność wykorzystywanych formuł przekazu treści, zwiększają znacząco aktywność udziałową w lekcji zarówno nauczyciela, jak i ucznia. Konieczność wielu godzin pracy w formule zajęć w sieci wymusza na nauczycielach wzmocnienie przekazu treści lekcyjnych, co z kolei prowadzi do zwiększenia tempa prowadzonych zajęć i co w zamierzeniu ma skutkować uniknięciem znużenia oraz utrzymaniem uwagi ucznia, którego zaangażowania nie można podczas zajęć on-line dyscyplinować tradycyjnymi metodami. Stąd konieczność wielowątkowej narracji przekazu, wymuszenia dzielenia jej na krótkie w formie i treści, kilkuminutowe fragmenty, co wiąże się ze zmienną stosowanych form metodycznych. Wszystko to ma na celu intensyfikację skupienia uwagi ucznia i zwiększenia jego osobistego udziału, a także zaangażowania go w wykonywanie zadań realizowanych podczas lekcji. Zajęcia on-line zmuszają nauczycieli do innowacji. Ich treść opiera się na krótkich narracjach tematycznych, kilkuminutowych fragmentach filmów, licznych ikonografiach, zestawieniach statystycznych, analizach tekstów oraz map, a także krótkich w formie zadaniach indywidualnych. Zastosowanie wymienionych narzędzi dydaktycznych przez nauczycieli, przy znacznym zwiększeniu tempa ich pracy i formuły przekazywanych treści, pozwala na skuteczne edukowanie uczniów, pomimo dyskomfortu polegającego na braku bezpośredniego kontaktu z nimi. Można pokusić się o stwierdzenie, że powyższa sytuacja, związana z formułą nauczania w sieci, jest nieporównywalnie bardziej niekomfortowa dla nauczycieli niż dla uczniów nawykłych od wczesnego dzieciństwa do funkcjonowania w wirtualnym świecie i do stosowania narzędzi elektronicznych w kontaktach interpersonalnych. Zamieszczone poniżej scenariusze lekcji stanowią propozycję wykorzystania zawartych w nich treści podczas zajęć z uczniami, jako

zmodernizowanych narzędzi pracy nauczycieli, a zastosowane w nich formuły nauczania mogą posłużyć do zbudowania nowej przestrzeni pracy z uczniami.

Autorzy tego pakietu są czynnymi nauczycielami – praktykami i sami zmierzyli się z dnia na dzień z koniecznością nauczania zdalnego. Poniżej zamieszczone scenariusze są efektem ich przygotowania się do bieżącej pracy dydaktycznej w szkole w czasie pandemii.

Opracowali:
Grzegorz Kochman
Małgorzata Majewska-Greń

SCENARIUSZ

SCENARIUSZ ZAJĘĆ Z JĘZYKA FRANCUSKIEGO DLA:

uczniów klasy I liceum ogólnokształcącego, poziom III.2.0

TEMAT: Je t'invite à mon anniversaire – zaproszenie na urodziny

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE (PODSTAWA PROGRAMOWA)

Uczeń:

- posługuje się podstawowym zasobem środków językowych,
- rozumie proste wypowiedzi pisemne,
- zareaguje w sposób zrozumiały, ustnie i pisemnie w formie prostego tekstu,
- samodzielnie stworzy krótkie, proste, spójne wypowiedzi pisemne.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE (PODSTAWA PROGRAMOWA):

Uczeń:

- posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w zakresie tematu: życie prywatne (określanie daty, godziny, miejsca uroczystości),
- rozumie proste wypowiedzi ustne i pisemne: znajdzie w tekście określone informacje,
- zareaguje ustnie oraz w formie prostego tekstu pisanego (składanie życzeń, zaproszenie),
- stworzy krótką, prostą, spójną i logiczną wypowiedź pisemną (wiadomość z zaproszeniem).

METODY PRACY:

- aktywizacja wiedzy nabytej,
- lista pytań,
- kwestionariusz,
- burza mózgów,
- piosenka,
- chmura wyrazowa.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- MS Teams,
- komputer z dostępem do internetu,
- pliki tekstowe,
- aplikacja Mentimeter,
- program OneNotes.

PRZEWIDYWANY CZAS: 45 minut (w tym 20 minut pracy własnej ucznia).

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Powitanie uczniów.

Nauczyciel zwraca się do uczniów: Bonjour, comment ça va?, a następnie zadaje pytania poszczególnym uczniom: Bonjour Michel, comment vas- tu?

Wskazany uczeń zadaje podobne pytanie innemu koledze (ok. 3 minut).

Część 2. Wprowadzenie do tematu zajęć.

Nauczyciel prezentuje, śpiewając urodzinową piosenkę Joyeux anniversaire i prosi uczniów o wskazanie jakich zagadnień dotyczyć będzie lekcja. Po wstępnym ustaleniu przez uczniów tematu oraz celów lekcji, nauczyciel porządkuje i uzupełnia podane przez uczniów informacje.

Za pomocą burzy mózgów, uczniowie wymieniają po francusku słowa już poznane, niezbędne do określania daty urodzin oraz stworzenia zaproszenia, takie jak: nazwy miesięcy, dni tygodnia, liczebniki, godziny, nazwy różnych miejsc w mieście.

Nauczyciel udostępnia ekran swojego komputera, na którym uczniowie widzą opcję „chmura słów” w programie Mentimeter. Ich zadaniem jest wpisać po francusku miesiąc swoich urodzin. Nauczyciel udostępnia konieczny link: <https://www.menti.com/tuc3iw4arj> (dostęp: 15.12.2021 r., godz. 17:00).

Uczniowie widzą na ekranie, jaki miesiąc urodzin przeważa w klasie, nauczyciel na bieżąco ustnie poprawia ewentualne błędy w pisowni (ok. 7 minut).

Część 3. Uczniowie odpowiadają indywidualnie na pytania udostępnione na ekranie przez nauczyciela:

- Tu as quel âge?
- C'est quand, ton anniversaire ?
- Tu es né(e) quand?
- Qui est-ce que tu invites à ton anniversaire?
- Où est la fête?
- Qu'est-ce qu'il y a à la fête?

Nauczyciel upewnia się, że uczniowie dobrze rozumieją pytania oraz podaje własne odpowiedzi. Uczniowie najsprawniej posługujący się pytaniami zadają je kolegom (ok. 5 minut).

Część 4. Uczniowie otwierają pobrany wcześniej plik tekstowy – wiadomość z zaproszeniem (załącznik 1) i wykonują zadanie polegające na wyszukaniu informacji potrzebnych do uzupełnienia podanej pod tekstem tabeli. Po zakończeniu zadania uczniowie odczytują wyszukane informacje (ok. 8 minut).

Część 5. Uczniowie mają za zadanie wskazać te elementy tekstu, które są niezbędne przy redagowaniu zaproszenia. Nauczyciel w udostępnionym na ekranie pliku tekstowym podkreśla wskazane części. Czyta je głośno i wyraźnie. Uczniowie podkreślają je w swoich w plikach lub tworzą własny bank zwrotów i wyrażań (ok. 3 minut).

Część 6. Uczniowie w programie OneNote redagują zaproszenie na własne urodziny według wzoru omówionego i przeanalizowanego na lekcji. W trakcie pracy uczniów nauczyciel na bieżąco kontroluje wirtualny notes uczniów: koryguje błędy, wspiera i pomaga (ok. 15 minut).

EWALUACJA ZAJĘĆ:

Nauczyciel zadaje pytanie kluczowe:

W jaki sposób zaprosisz przyjaciół na przedstawienie, w którym bierzesz udział?

Odpowiedzi uczniów z wykorzystaniem poznanych zwrotów i wyrażań oraz dobór informacji świadczą o prawidłowej realizacji tematu i osiągnięciu celów lekcji.

BIBLIOGRAFIA

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30.01.2018 r. w sprawie podstawy programowej dla liceum ogólnokształcącego, technikum i branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 467, z 2020 r. poz. 1248 oraz z 2021 r. poz. 1537).

ZAŁĄCZNIKI

1. Własny tekst: „Le message” wraz z kartą pracy.

1. Lisez ce message:

Cher Pierre! Samedi prochain, c'est mon anniversaire. Je suis très heureuse. J'aurai 15 ans, enfin!

J'ai déjà invité toute ma classe et je t'invite, toi aussi. C'est le 20 décembre au café „Chez Nicolas”, tout près du parc où tu aimes bien jouer avec moi. On va chanter, danser et jouer aux cartes. Et bien sûr, ma mère va préparer un gâteau mais il y aura aussi des bonbons, des ballons, des boissons, des fruits et beaucoup de cadeaux. Pour mon anniversaire, je voudrais une guitare.

Ce sera magnifique. Viens à 16 heures.

A bientôt,

Marie.

2. Complétez:

Marie a quel âge?	Où est la fête?	Quand?	À quelle heure?

Opracował: Wiesław Ksenycz